

ROVANIEMEN KAUPUNKI
YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAINEN
Hallituskatu 7
96100 ROVANIEMI
Puh. (016) 3221

775/2025 (ROVANIEMI 1/2025)
CaseM 2024-3045

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 9.5.2025

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta lupahakemuksesta, sekä maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Morenia Oy (3169375-1)

LAITOS/TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Morenia Oy hakee maa-aineslupaa maa-aineksen ottamiseen sekä ympäristölupaa maa-aineksen murskaamiseen.

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Rovaniemen kaupungin Tuhnajan kylässä tilalla Hakala RN:o 698-408-184-1.

Toiminta-alueen koordinaatit ovat N=7402282 ja E=426150 (ETRS TM-35).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. (MAL 7 §)

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-aineksen murskaamista koskevan ympäristölupa-asian. (YSL 27 §, YSA 2 §)

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 1.8.2024.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Rovaniemen kaupungin ympäristötarkastaja on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan 639/2014 (22.8.2014 § 13). Maa-aineslupa on päättynyt 30.6.2024. Alueella ei ole aiempaa ympäristölupaa.

Luvan hakijalla on maanomistajan suostumus hakemuksen mukaiselle toiminnalle.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottoalueeksi (EO) ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M).

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee noin 30 km Rovaniemen keskustasta luoteeseen ja Sinetän kylästä noin 11 km luoteeseen. Kulkuyhteys toiminta-alueelle tapahtuu Tuhnajan-tien sekä metsäautotien kautta. Alueen läheisyydessä ei sijaitse suojelualueita tai muinaismuistolain mukaisia kohteita. Lähin suojelualue (Paloselän aarnimetsä) sijaitsee noin 3,7 km etäisyydellä ottamisalueesta. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat noin 1,2 km etäisyydelle etelään ja lomarakennukset noin 1,5 km etelään toiminta-alueesta. Alue ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähin vesistö on Tuhnajajärvi noin 1,6 km etäisyydellä etelässä. Toiminta-alueen läheisyydessä on kaksi porerotusaitaa noin 0,8-1,9 km etäisyydellä.

TOIMINTA

Maa-aineslupaa haetaan kymmenen (10) vuoden aikana toteutettavalle yhteensä 150 000 m³ suuruiselle maa-aineksen otolle. Ottamisalueen pinta-ala on noin 7,4 ha. Alin suunniteltu ottamistaso on +98.00 (N2000) ja ottamissyvyys 0-16 m. Alueelta otettava maa-aines käytetään alueen tiestön ylläpitoon, betonituotteisiin ja muihin maarakennuskohteisiin.

Ympäristölupaa haetaan maa-aineksen murskaamiseen. Osa kiviaineksesta seulotaan tai välpätään. Murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 30 000 tonnia vuodessa ja maksimissaan 90 000 tonnia vuodessa. Murskauskäytöksen toiminta on ympärivuotista, painottuen pääasiassa kuivankelinaikaan (kesäaika). Toiminta ei ole jatkuvaa vaan tuotantotaukoina kysynnän mukaan keskimäärin pari kertaa vuodessa, toimintajaksojen pituuksien ollessa keskimäärin 1-8 viikkoa kerrallaan. Toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaan seuraavat: murskaus ma-pe klo 7.00–22.00 sekä kuormaus ja kuljetus ma-pe klo 6.00–22.00 sekä la 7.00-18.00. Varastoon tehdään eri murskelaajuuksia tarpeen mukaan. Varastointiaika vaihtelee kysynnän mukaan.

Soran murskaus suoritetaan siirrettävällä 2–3-vaiheisella murskauskäytöksellä. Pääsääntöisesti laitteistona on esi-/leukamurskain, väli- ja jälkimurskaimet, kuljettimet ja seulastot. Murskauskäytöksen syöttöön käytetään tarpeen mukaan joko kaivin- tai pyöräkonetta ja valmiin murskeen vastaanotossa ja varastoinnissa pyöräkuormajaa.

Turvallisuus ja liikenne

Kulku toiminta-alueelle tapahtuu olemassa Tuhnajantien ja olemassa olevan metsätien kautta. Toiminnasta aiheutuva keskimääräinen laskennallinen liikennemäärä kesäaikaan on noin 4-20 ajoneuvoa vuorokaudessa. Toiminta-alueelle kulkeva metsätie kunnostetaan/pidetään toimintaan soveltuvassa kunnossa. Ottamisalueen kautta kulkeva tieoikeus säilytetään käyttökelpoisena. Toiminta-alueen sisälle ei synny selkeitä kuljetusteitä murskauskäytöksen paikan vaihdellessa oton mukaan.

Toiminnan aikana ottoalueen reunat voivat olla pystysuorat, jotka suojataan tarvittaessa esimerkiksi lippusiimalla ja varoituskylteillä tai muulla vastaavalla. Työmaa-alueella ulkopuolisten liikkumista estetään tulotien varteen asennettavien varoitustauluin. Kiinteistön ja ottamisalueen rajat merkitään tarvittaessa selkeämmin paaluttamalla. Työmaan tuotantotoiminta tilataan ulkopuolisilta urakoitsijoilta, jotka vastaavat itse omien työntekijöidensä työnjohdosta ja työturvallisuudesta Morenia Oy:n valvoessa lupaehtojen noudattamista.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Toimintajaksojen aikana polttoaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa erillisissä suojakonteissa. Alueelle rakennetaan uusi erillinen oma tankkaus- ja tukitoiminta-alue, johon tehdään maaperän suojarakenne. Alueella varastoitavien kemikaalien määrät on esitetty taulukokossa 1.

Taulukko 1. Toiminta-alueella varastoitavat polttoaineet ja kemikaalit.

Kemikaali	Keskimääräinen kulutus (t tai m ³ /a)	Maksimikulutus (t tai m ³ /a)	Varastointi- paikka
Kevyt polttoöljy	25	74	Tuotantoalueella kaksoisvaipallisissa säiliöissä
Öljyt	0,5	1,5	Tuotantoalueella lukittavassa kontissa
Voiteluaineet	0,2	0,6	Tuotantoalueella lukittavassa kontissa

Energian käyttö

Käyttöenergia murskalaitokselle tuotetaan aggregaateilla, joiden polttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä. Toiminta ei ole jatkuvaa, vaan tuotantojaksoina kysynnän mukaan.

Veden käyttö

Toiminnassa ei käytetä vettä muuta kuin vähäisiä määriä pölyämistä ehkäisevään kasteluun (tarvittaessa). Vesi otetaan ottoalueelta tai sen läheisyydessä olevista ojista tai painanteista, joihin on kerääntynyt pintavettä.

Toiminnassa syntyvät jätteet

Toiminnassa syntyy vähäinen määrä talousjätettä ja öljyjätettä. Vaaralliset jätteet säilytetään lukitussa kontissa tai säiliössä. Vaarallinen jäte toimitetaan ko. jätteiden laitokselle. Tiedot vaarallisten jätteiden varastoinnista, kirjanpidosta, kuljetuksista ja jätteiden vastaanottajasta kirjataan työmaapäiväkirjaan. Taulukossa 2 on esitetty toiminnassa syntyvien jätteiden määrät, varastointi ja toimituspaikat.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Varastointi	Toimituspaikka
Talousjäte	200	Kerätään kannellisiin jäteastioihin	Jäteasema
Jäteöljy	200	Kerätään lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	Puhdistettavaksi jäteöljykeräykseen tai vaarallisten jätteiden laitokselle
Vaaralliset jätteet (ent. ongelmajätteet)	100	Kerätään lukittaviin kontteihin tai säiliöihin	Vaarallisten jätteiden laitokselle yrityksen muun keräyksen yhteydessä

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan alueella syntyy noin 40 000 m³ alueelta kuorittavaa pintamaata ja noin 50 m³ kantoja ja hakkuutähteitä. Pintamaat käytetään myöhemmin ottamisalueen maisemointiin, kuten myös seulon-takivet ja lohkareet. Kannot ja hakkuutähteet viedään muualle jatkokäyttöön.

Alueen maisemointi

Ottamisalueen pintamaiden poisto etenee vaiheittain maa-ainesten oton mukaan. Pinnasta poistetaan humuskerros (n.30 cm) ja läjitetään palautettavaksi alueelle maa-ainesten ottamisen jälkeen. Alueelta mahdollisesti tuleva savipitoinen aines läjitetään ja käytetään kaivualueen monimuotoiseen maisemointiin. Toiminnan päättyessä ottoalueelle syntyy monimuotoinen alue, jonka reunat muotoillaan maisemaan ja ympäröiviin luonnon pinnanmuotoihin soveltuvasti kaltevuuksiin 1:2–1:3. Alueelta kuorittuja pintamaita käytetään luiskissa ja leikkauksien pohjalla kasvualustana. Pohjalle ja luiskiin levitetään 10 – 15 cm paksuinen humuskerros alueen läjitetyistä pintamaita ja annetaan taimettua luontaisesti. Taimettumista edistetään täydennysistutuksin, mikäli luontainen uudistuminen ei onnistu hyvin. Jälkihoitotyöt saatetaan loppuun ottamistoiminnan päättyttyä. Jälkityöt ja maaston muotoilut suoritetaan niin, että työn tuloksena on luonteva ja moni-ilmeinen maasto. Ottotoiminnan jälkeen alue jää metsätalouskäyttöön.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Murskauksessa sekä kiviaineksen lastauksessa ja kuljetuksissa syntyy kiviainespölyä ja melua. Energian tuotannossa syntyy vähäinen määrä savukaasuja. Ottamistoiminta pyritään toteuttamaan järjestelmällisesti ja niin että vaikutus maisemakuvaan on mahdollisimman vähäinen. Alueen läheisyydessä ei sijaitse häiriintyviä kohteita ja toiminnasta ei aiheudu siten pöly- tai tärinähaittoja lähimpään asutukseen. Murskauksessa syntyvän pölyn määrää vähennetään tarvittaessa esimerkiksi kuljettimia peittämällä. Seulontaan ja murskauksen sekä niihin liittyvien toimintojen ennakoitavat ympäristövaikutukset tulevat olemaan vähäisiä ja rajoittuvat laitoksen välittömään läheisyyteen. Lähimmät rakennukset sijaitsevat yli 1,1 km etäisyydellä ottoalueesta.

Melu ja tärinä

Tuotannosta syntyvillä murskekasoilla pystytään lisäksi ehkäisemään melun leviämistä. Melun vähentämiseksi murskauslaitos sijoitetaan rintaauksien suojaan. Vastaavallisissa kohteissa suoritettujen melumittausten perusteella voidaan todeta, että tuotannon melu ei tässä tapauksessa ylitä sille annettuja raja-arvoja. Melu on luonteeltaan tasaista, ei impulssimaista. Melua syntyy eniten murskauksessa ja sen vaikutuksia voidaan merkittävästi vähentää sijoittamalla murskauslaitos seinämien suojaan ja sijoittelemalla kasoja häiriintyvien kohteiden puolelle. Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa 25/2010 ”Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa” on esitetty melumallinnus kuvitteellisella alueella, jolla on toiminnot (murskaus, louhinta, rikottus). Kyseisessä mallinnuksessa VNp 993/1992 asumiseen käytetyn Melun A-painotetun keskiäänitason (LAeq) ohjearvon 55 dB:n rajan etäisyys murskaukseen on esteettömästi etenevän melun tapauksessa n. 527 m ja seinämän tai varastokasan ollessa välissä n. 330-340 m. Toiminnasta ei aiheudu merkittävää meluhaittaa eivätkä VNp 993/1992 määritellyt raja-arvot tule ylittymään eikä toiminnasta siis synny haittaa, joka ylittäisi Valtioneuvoston päätösten ylittäviä melu-, pöly- tai tärinähaittoja

lähimpään asutukseen. Koneiden ja laitteiden suojauksista ja kunnosta huolehditaan, jotta vältetään tarpeeton melu.

Päästöt ilmaan

Päästöt ilmaan syntyvät kuljetuskalustosta, työkoneista ja aggregaateista sekä murskauksessa syntyvästä pölystä. Päästöjä ilmaan vähennetään kaluston uusimisella ja riittäväillä huoltotoimilla sekä käyttämällä parasta mahdollista tekniikkaa.

Toiminnassa käytettävien polttonesteen palamisen yhteydessä ilmaan pääsee hiukasia 0,014 tonnia, typen oksideja 0,541 tonnia, rikkidioksideja 0,084 tonnia ja hiilidioksidia 66,42 tonnia vuodessa.

Päästöt maaperään ja vesiin

Polttoaineet (kevyt polttoöljy) säilytetään kaksoisvaipallisissa, ylitäytön estäjillä varustetuissa säiliöissä. Mahdolliset öljysäiliöt ovat kaksoispohjallisia ja lukittavia. Alueella suoritettava tankkaus ja pienet huoltotyöt tehdään tukitoiminta-alueella. Toiminnassa huolehditaan siitä, ettei ottoalueelle pääse muodostumaan vesialueita, pintavedet poistuvat reunaojituksin alueelta. Polttoainesäiliöitä säilytetään suoja-alueella vain silloin, kun niitä alueella tarvitaan. Lisäksi lastauskäytössä oleva pyöräkuormaaja säilytetään tällä alueella silloin kun se ei ole käytössä mahdollisen ilkivallan johdosta aiheutuvien öljyvuotojen estämiseksi. Ajanjaksoina, jolloin alueella ei ole jatkuvaa toimintaa, alueella ei säilytetä mitään polttoaineita tai öljytuotteita. Toiminnan päätyttyä maisemoinnin yhteydessä tämä toiminta-alue suojauksineen puretaan pois ja maat toimitetaan niiden vaatimaan käsittelyyn.

Tukitoiminta-alue perustetaan tasatulle maaperälle. Sen pohjalle laitetaan suoja-muovi (HDPE) ja sen päälle 20-30 cm:n paksuinen rikkoontumisen estävä suojakerros. Suojakerros tehdään pienirakeisesta maa-aineksesta, suojamuovin reunat korotetaan. Alue tehdään tasatulle maalle vähän ympäristöään korkeammalle näin estäen muualta tulevien valumisvesien tulo alueelle. Tuotantojakson päätyttyä tukitoiminta-alue ja erityisesti polttoaineiden ja öljyjen käsittelyalue siivotaan, mikäli aihetta on ja öljyt ja mahdolliset öljystä pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tankkausalueen kunto tarkastetaan säännöllisesti ja suoritetaan tarvittavat huoltotoimenpiteet.

Jätevedet ja päästöt viemäriin

Toiminnasta ei muodostu jätevesiä.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Toiminta-alue sijaitsee kuivalla kankaalla ja alueella kasvaa pääosin mäntytuustoa. Alue on jo osin vanhaa ottoaluetta. Alue ei sijaitse pohjavesialueella eikä sen läheisyydessä sijaitse suojelualueita, suojelukohteita tai muita rajoittavia tekijöitä, jotka voisivat olla ottotoiminnan esteenä. Pöly, melu ja värinä lähimmällä asuinalueella jäävät alle raja- tai ohjearvojen. Toiminnoilla ei ole merkittävää vaikutusta yle-

seen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Toiminnoilla ei ole haitallista vaikutusta luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön. Ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan päivittäin ja mahdolliset havainnot vaikutuksista kirjataan työmaapäiväkirjaan. Vesien johtaminen suoritetaan olemassa olevaan metsäojitukseen tai suoalueelle eikä vesien johtamisella aiheuteta vettymistä toisen maalla Toiminnalla ei ole haitallisia päästöjä veteen, kiviaines ei sisällä haitallisia mineraaleja tai alkuaaineita. Vesistöön kohdistuvia vaikutuksia seurataan ja mahdolliset havainnot vaikutuksista kirjataan työmaapäiväkirjaan. Ilmaan johtuvista päästöistä ei ole haitallista vaikutusta ympäristölle. Polttoaine- ja öljypäästöt torjuen ei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Toiminnan käyttötarkkailuna suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- tai öljypäästöistä. Silmämääräisen tarkkailun lisäksi ei erillistä päästö- tai vaikutustarkkailua. Tarvittaessa näytteenotto ja tutkimukset akreditoidussa laboratoriossa. Polttoaine- tai öljypäästöistä raportoidaan viranomaisille sekä palo- ja pelastusviranomaiselle.

Alueelle on asennettu aiemman luvan aikana veden pinnan tarkkailua varten havaintoputki, mutta putken vesitaso vaihtelee suuresti pintavesivaluntojen mukaan, eikä siitä voida tulkita olevan pohjavettä. Alueelle asennetaan uusi pohjaveden tarkkailuputki, sijaintiin missä se ei ole pintavalunnoista riippuvainen.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan aikana polttonesteet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valumaaltaallisissa erillisissä suojakonteissa. Poltto- ja voiteluaineiden käsittelyssä ja varastoinnissa noudatetaan erityistä huolellisuutta ja alueella on ottotoiminnan aikana öljynimeytysmateriaalia vahinkotilanteiden varalle. Huolellisella käsittelyllä polttoaineilla ei aiheuteta vaaraa ympäristölle.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Aloituskauuudeksi ennen toiminnan lainvoimaisuutta esitetään 10 000 euroa. Haettava alue on vanhaa maa-ainestenottoaluetta, eikä toiminnan jatkaminen ennen lainvoimaa estä muutoksenhakua. Toiminnan aloittaminen ei aiheuta muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön eikä toiminnasta aiheudu vahinkoa koskemattomalle ympäristölle eikä toiminnan jatkaminen ennen lainvoimaa estä muutoksenhakua. Toiminnassa noudatetaan lupapäätöksiä ja niiden ehtoja. Toiminta ei vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja.

ASIAN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu Rovaniemen kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 11.10.– 18.11.2024 välisenä aikana. Ilmoitus hakemuksen vireilläolosta on julkaistu Lapin Kansa-lehdessä 11.10.2024. Asian vireilläolosta on erikseen annettu tieto niille, joita asian on katsottu erityisesti koskevan. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä myös Rovaniemen kaupungin asiakaspalvelupiste Osviitassa (os. Koskikatu 19) sekä Rovaniemen kaupungin ympäristövalvonnassa osoitteessa Mäntyvaarantie 2. (MAL 3 §, YSL 44 §)

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto. Luvan hakija on pyytänyt myös paliskunnalta lausunnon. (MAL 4 §, YSL 36 §)

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Terveydensuojeluviranomaisen lausunnon mukaan luvan myöntämiselle ei ole terveydensuojelullisia esteitä. Toiminta (ml. kuljetus) tulee järjestää niin, ettei siitä aiheudu lähiympäristöön pöly-, tärinä- tai meluhaittaa. Kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei toiminta heikennä asumismukavuutta tai aiheuta terveyshaittoja tai terveyshaitan mahdollisuutta toiminta-alueen lähiympäristön asukkaille. Lupaa myönnettäessä tulee varmistaa, että toiminnan aiheuttamien vaikutusten tarkkailu on riittävää. Terveydensuojeluviranomainen edellyttää, että toiminnassa tulee noudattaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa terveyshaittojen estämiseksi. Terveydensuojelulain (763/1994) mukaisesti elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntymisen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Palojärven paliskunnan lausunto

Paliskunnan lausunnon mukaan hakemusalueen vaikutuspiirissä sijaitsee Tuhnajan erotusaita. Aidan pääasiallinen käyttö ajoittuu vuosittain lokakuulle. Porojen kuljetusreitti erotusaitaan sijaitsee hakemusalueen välittömässä läheisyydessä. Hakemuksen mukainen toiminta tulee aiheuttamaan suurta melua, joka voi vaikeuttaa porojen kuljettamista Tuhnajan erotusaitaan. Lisäksi liikenne tulee kasvamaan huomattavasti alueen tiestöllä. Melun aiheuttamaa häiriötä tulee välttää keskeyttämällä melua aiheuttava toiminta (murskaus) sinä aikana, kun poroja kuljetetaan Tuhnajan erotusaitaan viereistä kuljetusreittiä pitkin. Rajoitus tulisi koskemaan 1-3 päivää vuodessa, keston ollessa noin 2 tuntia päivässä. Toiminnan aiheuttamista liikennevahingoista tulee välittömästi ilmoittaa hätäkeskukseen. Lisäksi alueen toimijan tulee ilmoittaa paliskuntaan aiheuttamistaan muista poroihin kohdistuneista vahingoista sekä korvata aiheuttamansa vahingot, kuten esim. takertumiset naruihin. Kuolleet porot tulee korvata LVK:n ohjearvojen mukaan ja muut vahingot todellisten kustannusten mukaan. Alueen siistinä pitäminen on tärkeää, se vähentää riskiä mm. takertumisiin.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Luvan hakijalle on toimitettu hakemuksesta annetut lausunnot. Luvan hakijalla ei ollut huomautettavaa lausuntoihin.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen myöntää Morenia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-aineksen ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan maa-aineksen murskaamiseen Rovaniemen kaupungin Tuhnajan kylään tilalle Hakala RN:o 698-408-184-1. Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n sekä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 150 000 m³. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei ottamisessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää. (MAL 11 §, MAA 6 §)
2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 90 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua murskausmäärää. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat on selkeästi merkitty maastoon (esim. paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksytty ottamistaso, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä. (MAL 11 §, MAA 6 §)
4. Alin ottamistaso on hakemuksessa esitetty +98.00 (N2000), jota ei saa alittaa. Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kahden (2) metrin vahvuinen suojakerros. (MAL 11 §, MAA 6 §)
5. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten, että ottamisalue on turvallinen alueella liikkujille maa-ainestenoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät rinteet on aidattava tai merkittävä selkeästi esimerkiksi aidalla. Siimojen käyttö merkitsemiseen on kielletty. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävä määrä varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella. (MAL 11 §, MAA 6 §)
6. Päivittäisessä toiminnassa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:
 - murskausta saa tehdä arkipäivisin (ma-pe) kello 7.00–22.00
 - kuormaamista ja edelleen kuljetusta saa tehdä arkipäivisin (ma-pe) kello 7.00–22.00.

Viikonloppuisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta alueella on kielletty. (YSL 7,52§, VNA 713/2014 15§, NaapL 17§, VNA 800/2010 8 §)

7. Toiminnan järjestämisessä tulee huomioida törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella, ja että erityisen suurta melua aiheuttavat toimenpiteet tulee ajoittaa törmäpääskyn pesintäajan (1.5.–31.8.) ulkopuolelle. (LS 69 §, 70 §)

8. Törmäpääskyn pesintätörmät tulee jättää kaiken maahan kajoavan toiminnan ulkopuolelle. Säännöllisesti käytössä olevia pesäkolonioita ei saa hävittää myöskään pesimäajan ulkopuolella ilman Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoa siitä, tarvitseeko kolonian tuhoaminen luvan poiketa luonnonsuojelulain rauhoitussäädöksistä, eikä ilman poikkeamislupaa, mikäli viranomaisen em. lausunnossa niin edellyttää. (LS 69 §, 70 §)

9. Murskaustoiminnan aloittamisesta on ilmoitettava Palojärven paliskunnalle riittävän ajoissa ennen toiminnan aloittamista. Melua aiheuttava toiminta tulee keskeyttää siksi ajaksi, kun paliskunta kuljettaa poroja erotusaitaan läheistä kuljetusreittiä pitkin. (YSL 16, 17 §)

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

10. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 07:00–22:00) 55 dB eikä yöllä (klo 22:00–07:00) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §)

11. Murskausasema ja sen melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle ja siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

12. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasat on sijoitettava alueelle mahdollisuuksien mukaan niin, että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntiin. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

13. Murskausaseman aiheuttamaa melua on lisäksi tarvittaessa torjuttava käyttämällä kotelointeja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä. (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

14. Kaikki toiminta alueella tulee toteuttaa niin, että toiminnasta aiheutuva melu ja tärinä jäävät mahdollisimman pieneksi. (YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

15. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

16. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämällä, teknisillä

ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §)

17. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). (VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

18. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

19. Öljytuotteiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy alueen maaperään ja pohjaveteen on estettävä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

20. Alueelle sijoitettavien polttoainesäiliöiden on oltava polttonesteiden varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä ja katetulla valuma-altaalla varustettuja sekä ylitäytönestimellä varustettuja säiliöitä. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

21. Poltto- ja voiteluaineiden sekä muiden kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueilla maaperä tulee suojata nesteitä läpäisemättömällä pinnoitteella. Alueen tulee olla reunoiltaan korotettu siten, että vahinkotapauksissa maahan valuva neste ei pääse leviämään ympäristöön. (VNA 800/2010 9 §, YSL 7, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

22. Koneiden ja laitteiden huolto tulee tehdä ensisijaisesti toiminta-alueen ulkopuolella. Välttämättömiä korjaustoimenpiteitä tehtäessä on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. (YSL 7, 16, 17, 52 ja 66 §, JL 13 ja 72 §)

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

23. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikentymistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

24. Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimintusaika ja -paikka. Jätteitä ei saa haudata alueelle. Jätteet, joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto. (VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16, 17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §)

25. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omissa astioissaan niille varatussa tiivispohjaisessa, katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaa-

rallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu. (VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 15 §)

26. Pintamaat tulee säilyttää alueella niin, että ne voidaan hyödyntää alueen maisemoinnissa maa-ainesluvan mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä 190/2013 säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (MAL 16 b §, MAA 5 a §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

27. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuessa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta, nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §)

28. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta. (VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

29. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisiin ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

30. Vähäistä suuremmista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle ja Lapin ELY-keskukselle. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 7, 16, 17, 52, 123, 134 §, VNA 713/2014 15 §)

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

31. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31 päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, MAA 9§)

32. Lupaviranomainen perii luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23 §, MAA 9§)

33. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollisista toiminnan aiheuttamasta haitasta koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viipymättä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva toiminnan vuosiyhteenveto tulee esittää kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tammikuun loppuun mennessä. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärästä (pv)
- tiedot murskatun maa-aineksen määrästä (t/a)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä (t)
- tiedot vuoden aikana alueelta edelleen toimitetun murskeen määrästä (t/a)
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta
- tiedot käytettyjen polttoaineiden laadusta ja määrästä (t/a)
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuuspauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot muista poikkeuksellisista tilanteista. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 12, 118, 119, 122 §)

Muut lupamääräykset

35. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä. Ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi ottamisalue on niiltä osin aidattava missä on putoamisvaara. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojenriski lisäännä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/201 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

36. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seuranta- ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteistiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteistiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/201 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §)

37. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

38. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §)

39. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydettävä kunnan valvontaviranomaista pitämään alueella lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §)

40. Ottamisalue tulee maisemoida ympäröivään maastoon sopivaksi. Ottamisalueen luiskat tulee muotoilla turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, vähintään 1:3 tai loivemmaksi. Alueen maisemoinnissa ei saa käyttää pohjavettä vaa-

rantavia maalajeja eikä alueelle saa haudata jätteitä. Pohjatasolle ja luiskiin levitetään karkeaa hiekkaa noin 20–30 cm. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm:n vahvuinen kerros alueelta kuorittua pintamaata. Ottamisalueelle ei saa jäädä varastokasoja. Tiivistyneet tienpohjat ja varastoalueet on möyhennettävä ja pehmennettävä. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia 2 500 kpl/ha. Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottamisalueen maisemoinnissa. (MAL 10, 11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §)

41. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maisemankuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemankuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainesten ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettua kulttuuriympäristöä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakoh-

teita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Alue ei sijaitse tärkeällä 1 tai 2 luokan pohjavesialueella. Lupapäätöksessä on veloitettu jättämään pohjaveteen riittävä suojakerros ja polttoaineiden käsittelystä on päätöksessä annettu määräykset. Toiminnasta ei siten aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottoalueeksi (EO) ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole riskitilassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Ympäristönsuojelulain mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on myös, että toiminnan sijoittamisessa noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 12 § 1 mom. mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin kohdan 2 mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon alueen ja sen ympäristön nykyinen tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurksaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan si-

joittumisesta (3 §), ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Valtioneuvosto on antanut päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ja sen mukaan ohjeena on mm. että asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7:00–22:00) 55 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla vastaava ohjearvo 45 dB. Jos melu on luonteeltaan impulssimaista / kapeakaistaista, laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon. Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisessa toiminnassa melutason ohjearvot ovat sitovia raja-arvoja.

Luvan myöntämisen edellytykset

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, toiminnasta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 m. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 1,2 km ja lomarakennukset noin 1,5 km etäisyydellä toiminta-alueelta etelään. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Alueella ei ole kuntatason kaavoja. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty maa-ainesten ottoalueeksi (EO) ja maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Tuhnajan toiminta-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää. (Lupamääräykset 1-2)

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (Lupamääräykset 3-4)

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara. (Lupamääräys 5)

Päivittäiset toiminta-ajat ovat MURAU-asetuksen (800/2010) 8 §:n 1 momentin mukaiset. Ympäristöluvassa voidaan erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin klo 7.00–18.00 välisenä aikana. Hakija ei esittänyt sellaisia syitä, jotta toiminta lauantaisin voitaisiin sallia. Kaikki melua aiheuttava toiminta on kielletty sunnuntaisin ja arkipyhinä. (lupamääräys 6).

Törmäpääskyjen mahdollinen pesintä alueella on huomioitava maa-ainesten ottamisen ja maa-aineksen murskaamisen aikana. Törmäpääsky on luonnonsuojelulailla (9/2023) rauhoitettu erittäin uhanalainen ja kiireellisesti suojeltava lintulaji. Törmäpääskyn pesien vahingoittaminen ja pesinnän häiritseminen on kielletty luonnonsuojelulain 70 §:n ja lintudirektiivin nojalla. (Lupamääräykset 7-8)

Toiminta ei saa haitata porojen kuljettamista lähialueen poroerotusaitaan. Luvan haltijan on ilmoitettava melua aiheuttavan toiminnan ajankohdasta riittävän ajoissa paikalliskunnan poroisännälle. (Lupamääräys 9)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapuruussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä melusta. (Lupamääräykset 10-14)

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7.00–22.00) melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen, ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana rasituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana. (Lupamääräys 10)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö meluesteenä ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla. (Lupamääräykset 11-12)

Toimimalla asetuksen mukaisesti ehkäistään myös ympäristölle ja lähialueen asutukselle mahdollisesti aiheutuvia haittoja (lupamääräykset 10-14).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa melun määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (Lupamääräys 15)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4 §:ssä yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyys ehkäisemiseksi. (Lupamääräykset 16-18)

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää. (Lupamääräykset 16-17)

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölynhaittojen vähentämiseksi, mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta. (Lupamääräys 18)

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. (Lupamääräykset 19-22)

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (lupamääräys 22).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa. (Lupamääräykset 23-25)

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirroista on laadittava siirtoasiakirja (lupamääräys 25).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 26)

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumisella ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja tarvittavan välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoi-

menpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja. (Lupamääräykset 27-30)

Lupamääräyksellä 30 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteutuminen ja valvonta tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattanut aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. (Lupamääräys 30)

Maa-aineslupan haltijan tulee vuosittain ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräykset 31).

Valvontaviranomaisella on oikeus periä myönnetyn ottamismäärän ylityksestä heti maa-ainestaksan mukaisesti (lupamääräys 32).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuva ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta. (Lupamääräykset 33-34)

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (Lupamääräykset 35-36)

Luvanhaltija vastaa, siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia, että kaikkia alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä. (Lupamääräys 36-37)

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 38).

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet (lupamääräykset 39-40)

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikentymistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Lupamääräys 40)

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla. (Lupamääräys 41)

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Morenia Oy hakee maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista oikeutta aloittaa toiminta lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Perusteluiksi hakija esittää, että haettava alue on vanhaa maa-ainestenottoaluetta, eikä toiminnan jatkaminen ennen lainvoimaa estä muutoksenhakua. Toiminnan aloittaminen ei aiheuta muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön eikä toiminnasta aiheudu vahinkoa koskemattomalle ympäristölle eikä toiminnan jatkaminen ennen lainvoimaa estä muutoksenhakua. Toiminnassa noudatetaan lupapäätöksiä ja niiden ehtoja eikä toiminta ei vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja.

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut luvassa määrätyn vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Lupa toiminnan aloittamiselle myönnetään. Lupaviranomainen katsoo, ettei aloitusluvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hakemuksen mukainen toiminta-alue ei ole luonnontilainen ja alueella on maa-ainesten ottamistoimintaa.

MAKSUT JA VAKUUDET

Tarkastusmaksu

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on **1 610 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti. (MAL 23 §)

Valvontamaksu

Vuosittainen maa-ainestenoton valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. Vuoden 2025 valvontamaksu on **695 €** ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä. (MAL 23 §)

Ympäristölupamaksu

Ympäristölupamaksu on **560 €**.

Maksu määräytyy ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti. Taksan 3 §:n mukaan siirrettävän murskaamon ympäristölupamaksu on 1 120 €. Maa-ainestaksan mukaan maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittelyssä myönnettävästä ympäristöluvasta peritään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta lupakohtaisesta maksusta puolet (2.3 §). (MAL 23 §, YSL 205 §)

Vakuus

Luvan saajan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava **44 000 €** suuruinen hyväksyttävä vakuus **Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnalle** ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkaista takausta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kk tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Luvan haltijan tulee huolehtia vakuuden voimassaolosta. (MAL 12 §, YSL 61 §)

Lupapäätöksen saatua lainvoiman aloittamisoikeudelle määrätty **44 000 €** vakuus muutetaan koko toiminnan aikaiseksi vakuudeksi, jonka tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn lopputarkastuksen jälkeen. (MAL 12 §)

VASTAUS LAUSUNTOIHIN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Yhteislupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 30.6.2035 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 9.5.2025.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Ympäristölautakunnan 29.1.2025 hyväksymä ympäristösuojeluviranomaisen taksa